

TAOTLUS JALGSI-/ SUUSAMATKA “TALIHARJA VANAKURI 2025” KOOSKÖLASTAMISEKS

28.11.2024

MTÜ Estonian ACE soovib korraldada 11. ja 12. jaanuaril 2025 Läänemaal matkaürituse "Taliharja Vanakuri 2025". See on kogenud individuaalmatkajatele pakutav võimalus logistilise toega läbida ühes jutis talvistes tingimustes 55 km või 101 km pikkune kestvusmatk. Kuna planeeritav matkarada läbib kaitsealasid ja matkal osaleda soovijate hulk on eeldatavalt lõiguti kuni 275 inimest (tuginedes 2024 matkal osalenute arvule), mis eeldab kaitsealade valitseja nõusolekut, soovin kooskõlastada matka toimumise kaitsealade valitseja Keskkonnaametiga ja taotleda vajaliku loa.

Matka läbivad osalejaid jalgsi (ca 80% osalejatest või lume olemasolul suuskadega ca 20% osalejatest). Samal ajal toimub samas piirkonnas sama nimega matk ka rattaga matkajatele, kuid selle rada on erinev (järgib rohkem suuremaid teid ja RMK matkatee jalgrattalõike) ja selle osas on esitatud eraldi kooskõlastamise taotlus.

Matka rada kulgeb kulgeb 100% Eesti põhikaardile kantud ja faktiliselt maastikul juba eksisteerivatel radadel, metsateedel/sihtidel ja kruusateedel ning kattub osaliselt olemasolevate matkaradade ja RMK matkateega. Raja trass ei vii puutumatu loodusmaastikule. Matkajate poolt pinnast ei rikuta, uusi jälgi/radu sisse ei jäeta, taimestiku ei kahjustata raja ulatuses mitte mingil moel. Rada korraldaja poolt ei tähistata - matkajad kasutavad navigeerimiseks olemasolevat kaarti ja GPSi, kohati RMK matkaradade tähistust.

Matkajad ei liigu grupis, vaid hajuvad sõltuvalt liikumiskiirusest pikal distantstil ära. Elusloodusega kokkupuuted tulenevalt ürituse toimumise ajast on minimaalsed, kaitsealuste liikidega väga ebatõenäolised. Kaitsealuseid liike vaikne hajus matkamine olemasolevatel inimeste liikumisteedel ja avalikuks kasutuseks loodud matkaradadel jaanuarikuus eeldatavalt ei häiri.

Planeeritud matkaraja trass on lisatud taotlusele GPX failina.

Juhin tähelepanu, et kui lisatud trass failis kaldub mingil lõigul vähesel määral teedest/radadest kõrvale on tegemist kaardi andmekihtide või raja kaardile märkimise ebakõla/ebatäpsusega - faktiliselt liiguvad matkajad vaid looduses juba olemas olevatel ja Eesti põhikaardil kajastatud teedel ja radadel ning maastikule ei liigu. Vead võivad olla tingitud asjaolust, et kaardistamisel on erinevatel programmidel pisut erinev andmestik.

Matkajal on võimalik valida kahe distantsi vahel:

101km distantis algusega Hosbyst, start kell 11.00 11. jaanuaril 2025 - osalejaid kuni 150 in.
55km distantis, start Nõmmemaalt kell 12.00 11. jaanuaril 2025 - osalejaid kuni 125 in - rada kattub
101km distantsi rajaga alates ca 46 km.

Matkajatel on soovi korral võimalik pärast 101km läbimist läbida ka - 25km lisaring "Sõge Sõõr" Elbiku, Tuksi ja Höbringi külade ümbruses mööda metsa ja kruusateid. Senises praktikas on neid soovijaid, kes lisaks 101km läbimisele soovivad veel 25km öösel läbida kuni 5 inimest. Kavandatud rada jääb 100% väljaspoole kaitsealasid ja seega ei ole 25km lisaringi osas matka näol tegemist kooskõlastamist vajava matkamise ega rahvaüritusega vaid individuaalse liikumisega, mis on täielikult liikuja omal vastutusel.

INIMESTE ARV RAJAL: Tinglikult võib raja jagada kaheks lõiguks. Lähtun siinkohal lisatud GPX failist, kus on ära toodud 101km pikkune rada.

Lõiku 0-45km Hosbyst Nõmmemaa küalani läbiks eeldatavalt kuni 150 inimest 11. jaanuaril 2025 kell 11.00-21.00.

Lõiku 45km-101km Nõmmemaa külast Roostale läbiks eeldatavalt kuni 275 inimest 11. jaanuar 2025 kell 12.00 - 12. jaanuaril 2025 kell 11.00.

Matka erinevate lõikude trassile jäävad kaitsealad:

Leidisoo LKA, Tammetõru skv;

Läänemaa Suursoo MKA, Tänavjärve skv.

Nõva LKA, Keibu skv.

Nõva LKA, Peraküla skv.

Nõva LKA, Põõsaspea skv.

Nõva LKA, Rooslepa skv

Kõikidel nimetatud kaitsealadel liigutaks matkajate poolt ainult mööda olemasolevaid avalikke metsateid, sihte ja radu ja spetsiaalselt külastuseks ette valmistatud teid ja radu. Liikumistihedus on suurem matkade alguses, kui liigutakse ka grupis hanerivis, kuid praktikas hajuvad matkajad pikal distantsil väga kiiresti erineva liikumiskiiruse tõttu ning liikumise sageduseks on hajus ca 20-50 inimest tunnis.

Vastavalt kaitsekorra üldpõhimõtetele on kõigil ülalnimetatud kaitsealadel inimestel lubatud teedel ja radadel piiranguteta viibida ja liikuda. Olemuslikult ei erine planeeritav matk tavalisest individuaalsest matkamisest, va et osalejad ei kannaks kaasa suuri seljakotte ja on selle võrra kergemad. Meie plaanitava matka käigus ei rikuta taimestikku, ei häirita pesitsemist, ei kahjustata elupaiku, ega jäeta maha mistahes võõrkehasid. Kõik jääb teedel-radadel samasse seisu nagu on enne läbimist. Eelnevalt toimub kõikide matkajate instrueerimine kaitse eesmärkidest, et oleks välistatud mistahes kahjulik mõju ja toimuks vaid lineaarne liikumine läbi ala mööda olemasolevaid teid ja radu. Kõik matkal osalevad isikud on identifitseeritud ja ette teada. Kuna inimese liikumine on kaitseeeskirjaga lubatud, ei näe ma sellise rajaplaneeringu ja hajusa liikumise korral põhjusi, miks seda ei võiks tohtida teha. Taliharja Vanakuri matka üheks põhiliseks eesmärgiks on tutvustada Eesti erilisi loodusmaastike, nende kaitseväärtusi nii Eestis kui rahvusvaheliselt ja tõsta

sellega teadlikkust vastutustundlikust looduses viibimisest rekreatsiooni eesmärgil. Kõik osalejad on väga kogenud matkajad, loodusesõbrad ja järgivad looduses liikumisele kehtestatud nõudeid.

Taotleja esindaja Silver Eensaar on selle raja läbinud ise täies ulatuses novembris 2024 ja saab anda põhjalikumaid selgitusi, kui selleks peaks vajadus tekkima. Kui Teil on küsimusi või ettepanekuid või hirme või kahtlusi, millega peaks matka korraldajana arvestama - palun need meile edastada.

Üritust ei ole veel kooskõlastatud kohalike omavalitsuste ja RMKga. Taotlused esitatakse paralleelselt, kuid kõigepealt on vaja ürituse lubatavuse kooskõlastust Keskkonnaametiga. Varasemalt ei ole sellega olnud probleeme, kuna oleme vastutustundlik pikaajalise kogemusega korraldaja ja varasemad üritused on olnud kõik korrektselt ja loodussäästlikult läbi viidud. Keskkonnaamet on Taliharja Vanakurja matka nii jagsi kui rattaga formaadis sarnasel moel toimumise kooskõlastanud varasemalt Harjumaal, Järvamaal, Ida-Virumaal, Võrumaal, Valgamaal, Viljandimaal ja Hiiumaal asuvate rahvusparkide ja looduskaitsealade osas. Mitte ühelgi korral ei ole teada, et ürituse raames oleks osalejate liikumine looduskaitsealade seisundit kahjustanud.

Eeltoodule tuginedes saan püstitada eelduse, et mistahes looduse või kaitse-eesmärkide kahjustamine ei ole Taliharja Vanakuri jalgsi/suusamatka käigus mingil moel tõenäoline ka sel korral. Mingit objektiivsel vaatlusel või teaduslikul uuringul põhinevat tõendusmaterjali samas mastaabis ürituse raames hajusa ühekordse liikumise kahjustava iseloomu kohta ei ole meie praktikas varasemast teada. Küll on aga nende ürituste osalejate seas ja ka üritust jälginud laiemal publikul seas Eestis ja välismaal kindlasti tõusnud teadlikkus Eesti kaitstavate loodusväärtuste osas.

Asjaolu tõttu, et pean ürituse kooskõlastama omavalitsuste, RMK ja jõuametkondadega oleksin tänulik, kui saaksin taotlust menetleva ametniku otsekontakti, et olla kursis menetluse kulgemisega ja saaksin paralleelselt tegeleda ka muude kooskõlastustega.

Täna tähelepanu eest,
Silver Eensaar
Rajameister
MTÜ Estonian ACE
Lossi 6-2, Tallinn
Tel 5246894
eenssaars@gmail.com